

[Thor kil Kristensen.]

finansåret 1938—39, hvor man har de officielle tal i den foreliggende statistik. Det er lidt vanskeligere for tallene i år, da jeg ikke har haft det råmateriale, som finansministeren formentlig har kunnet benytte, men jeg er gået ud fra, at når et offentligt budget på 6 milliarder kr. efter finansministerens vurdering er ca. 22 pct. af bruttonationalproduktet, må hertil svare et bruttonationalprodukt på godt 27 milliarder kr. — det er forholdsvis let at regne ud. Når man så derfra trækker de tre størrelser, jeg nævnte før, kommer man til et tal for nationalindkomsten på omkring 22 milliarder kr. — så har jeg i hvert fald ikke sat det for lavt og derfor i hvert fald ikke beregnet en for høj beskatningsprocent.

Jeg beder det høje ting undskyldte, at jeg kommer med alle disse tal, men når vi nu er kommet ind på at tegne dette billede, bør vi gøre det så rigtigt som muligt. Jeg kommer da til det resultat, at før krigen var de offentlige budgetter tilsammen ikke 18, men ca. 21,5 pct. af nationalindkomsten; i dag er de ca. 27,5 pct. Jeg skulle vel hellere sige med mere afrundede begreber, at de var 21 à 22 pct. før krigen, i dag er de 27 à 28 pct. Holder vi os til statsbudgettet alene, som vi jo særlig har med at gøre i dette hus, så er det steget fra ca. 11,8 pct. før krigen til ca. 17,1 pct. i dag, altså fra lidt under 12 pct. til lidt over 17 pct. I forbindelse med dette vil jeg gerne sige, at efter den beregning, jeg her har foretaget, kan man ikke helt fastholde den højtærede finansministers bemærkninger om, at stigningen først er begyndt fra 1950. Allerede fra 1950—51 var der en mindre stigning, men det er naturligvis i de sidste år, stigningen især har været stor. Jeg gør opmærksom på, at i de tal, jeg her har nævnt, hvorefter statsbudgettet er vokset fra knap 12 pct. til godt 17 pct., er der kun regnet med drifts- og anlægsudgifter, altså ikke med det meget store udlånsbudget på flere hundrede millioner kroner, som staten har i dag, og som jo i det

lange løb også må betragtes som en del af statsbudgettet i videre forstand. Hvis det var taget med, var stigningen naturligvis blevet større.

Nu skal jeg ikke gøre mere ud af disse tal, end de fortjener. Jeg er ganske klar over, at der er mange lande, vel de fleste lande her i Vesteuropa, hvor skattebyrderne i forhold til indkomsten er større end her i Danmark — vi lever jo også godt i dette land. Jeg vil derfor ikke kalde den nuværende situation foruroligende, på ingen måde; tværtimod, vi har det bedre end de fleste, men jeg vil pege på selve denne udvikling, som jeg også gjorde det i fjor, for det er jo klart, at hvis denne udvikling fortsætter i ret lang tid, så vækker den visse betænkkeligheder, så kommer de uheldige virkninger, så vist som det er klart, at hvis de offentlige budgetter bliver en stadig større og større del af landets reelle indkomster, har det to virkninger. For det første betyder det, at det offentlige dækker en stigende del af borgernes behov, ikke blot for skoler og sygehuse, men også for mælk, boliger og mange andre ting, og jo mere det offentlige sørger for vore behov, des mindre er vi selv interesserede i at økonomisere, som vi så det med rugbrødet, og som vi også ser det med boliger. Den anden virkning er den, at jo større de offentlige budgetter skal være i forhold til indkomsten, desto højere må man beskatte de sidste tusind kroner, en mand tjener, og desto mindre bliver naturligvis interessen for at tjene disse tusind kroner — og jeg kunne føje til: i at kunne huske dem, når selvangivelsen skal udfyldes.

Jeg nævner dette, fordi vi naturligvis skal være opmærksom på den udvikling, vi her er inde i. Spørgsmålet, om det vil fortsætte fremover, hænger jo sammen med, hvad der er årsagerne til denne udvikling, og der nævnte den højtærede finansminister forskellige ting, først og fremmest naturligvis forsvaret, men også aldersrenten og statens stigende andel i invaliderente, arbejdsløsheds- og sygehusudgifter o. s. v. Den højtærede minister kunne have til-